

следователно, от тъй голямо и жизнено за нас значение, че да се прибегва за него до военни авантюри, които причиниха една истинска катастрофа на страната. Претенциите за Солун бяха, следователно, политика не на българския народ, а лична политика на цар Фердинанд, който, след като не можеше да влезе в Цариград, поиска да компенсира този свой неуспех с голямото Солунско пристанище. Тъй или иначе Фердинанд и правителството му не отстъпваха и заплашваха с война; и не само заплашваха, но се и готвеха за такава. Пред това тяхно заплашително държание Сърбия и Гърция, армиите на които бяха отдавна отпочивали и заели силно укрепени позиции, сключиха отбранителен съюз против едно евентуално нападение от страна на България. Въпреки всичко това, въпреки добре известното на всички обстоятелство, че грамадната турска армия стоеше недемобилизирана и концентрирана пред оголената ни югоизточна граница, в околностите на Сан-Стефано, въпреки внушителните предупреждения, които ни бяха направени от страна на Ромъния — че тя не ще стои със скръстени ръце при една междусъюзническа война, на 16 юни 1913 г. Фердинанд даде фаталната си заповед на част от армията ни да настъпи и тури край на Балканския съюз.

Междусъюзническата война бе обявена.

Няма в цялата най-нова история на България, от освобождението ни и до днес, дата по фатална за българския народ, отколкото бе 16 юни 1913 г., когато в един само ден бяха сложени на карта и проиграни четиридесет годишните непрекъснати свръхчовешки усилия на народа ни. Историята на никой народ не познава престъпление по-голямо от това, което Фердинанд и правителството му извършиха този ден спрямо българското племе. 16